

**ფრაზეოლოგიური ინტერნაციონალიზაცია
/ფრანგული, ინგლისური და ქართული ენების
მასალაზე/**

**PHRASEOLOGICAL INTERNATIONALIZATION
/ON THE MATERIAL OF FRENCH, ENGLISH AND GEORGIAN
LANGUAGES /**

ციური ახვლედიანი

Tsiuri Akhvlediani

გიორგი ყუფარაძე

Giorgi Kuparadze

ქეთევან გაბუნია

Ketevan Gabunia

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი
Faculty of Humanities

საკვანძო სიტყვები: ენათშორისი, ინტერნაციონალიზაცია,
ნასესხები, ჟღერადობა, იზომორფული

Keywords: Linguistic, internationalization, borrowed, sounding,
isomorphic

ენათაშორისი ურთიერთობებისა და მათთან დაკავშირებულ სპეციფიკურ პროცესთა და მოვლენათა შესწავლისას, განსაზღვრულ ადგილს იკავებს ენობრივი (ძირითადად, ლექსიკური) ინტერნაციონალიზაცია. ინტერნაციონალური ლექსიკის შესწავლისას კი განსაკუთრებულ ყურადღებას მოითხოვს ფრაზეოლოგიური ინტერნაციონალიზაციის საკითხები. ფრაზეოლოგიური ინტერნაციონალიზაციისას, შესაძლებელია, მონაწილეობას იღებდეს შუამავალი ენაც, მაგრამ შენარჩუნებული იყოს ფრაზეოლოგიური ერთეულის თავდაპირველი მნიშვნელობა. ინტერნაციონალური ლექსიკა, ინტერნაციონალურ ფრაზეოლოგიასთან შედარებით, ხასიათდება ისეთი გარეგნული ნიშნების უფრო ხშირი თანხვედრით, როგორებიცაა ჟღერადობა და დანერილობა, რაც ფრაზეოლოგიურ დონეზე რეგულარულად შეინიშნება მხოლოდ იმ ფრაზეოლოგიურ ერთეულებში, რომლებიც ნასესხებია მათი მკვიდრი ფორმებით და ასევე ფრაზეოლოგიურ ინტერნაციონალიზმებში აუცილებელი ნაწილობრივი მატერიალური თანხვედრობით.

ფრაზეოლოგიური ინტერნაციონალიზაცია ხორციელდება ფრაზეოლოგიურ ერთეულთა ენათაშორისი შესაბამისობის ფაქტების საფუძველზე, რაც ვლინდება არა მარტო შინაარსით, არამედ ფორმითაც. გამოიყოფიერა ფრაზეოლოგიური ინტერნაციონალიზაციის 5 ძირითადი ტიპი: 1. ინტერნაციონალიზმები სრული ფონოგრაფიკული მსგავსებით (ბგერითით და გრაფიკულით), 2. ინტერნაციონალიზმები ნაწილობრივი ფონოგრაფიკული მსგავსებით (ბგერითით და/ან გრაფიკულით), 3. იზომორფული ინტერნაციონალიზმები, 4. ფორმალური ინტერნაციონალიზმები, 5. პოტენციალური ინტერნაციონალიზმები.

ლიტერატურა:

- დობროვოლსკი, დ.** – Dobrovol'skij, D. (2011). Sopostavitelnaya Frazologia: Mezhlazokovaya ekvivalentnost i problemi perevoda idiom. [Comparative Phraseology: Inter-language equivalency and problems of Translation of Idioms]. 219-246.
- კამუსინო, კ., ფაბიო, პ., ფაბიო, მ.** – Ramusino, C., Fabio, P., Fabio, M. (2020). Kontrastivnaya Frazologia. Lengvijiz i kalcherz in comperizon. [Contrastive Phraseology. Languages and cultures in comparison].

- კნაპე, გ.** – Knappe, G. (2004). Idioms and Fixed Expressions in English Language Study before 1800. Peter Lang.
- კუმლევა, ტ.** – Кумлева, Т. (2011). Samaya sovremennaya frazeologia frantsusko-
go iazika.[The Latest Contemporary Phraseology of the French Language].
Moscow.
- კუნინი, ა.** – Kunin, A. (1996). Kurs frazeologii sovremennogo angliyskogo yazi-
ka. [The Course of the Phraseology of the modern English Language], 2-nd
edition, Moscow:Visshaya Shkola.
- სოლოდუხო, ე.** – Солодыхо, Э.(1982). Problemi Internatsionalizatsii Frazeologii.
Na materiale iazikov slavianskoi, germanskoi I romanskoi grup. [Problems
of Internationalization of Phraseology. On the material of Slavic, Germanic
and Roman groups] Izadatelstvo Kazanskogo Universiteta.
- ჰამიდოვა, ნ.** – Хамидова Н.(2014). Frazeologia Frantsuzkogo Iazika. [Phraseol-
ogy of the French Language]. Uzbeksii Gosudarstvenni Universitet Mirovix
Iazikov. Tashkent.
- ქაროსანიძე, ლ.** (2013). თანამედროვე ქართული ტერმინოლოგია. „ქართ-
ველოლოგიის აქტუალური პრობლემები“, II, 157-163. თბილისი: ქარ-
თული უნივერსიტეტის გამომცემლობა. ISSN 1987-930X. <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.31468.28806>

Linguistic (mainly lexical) internationalization occupies a definite, lead-
ing place in the study of interlinguistic relations and the specific processes
together with the events closely associated with them. When we observe
the international vocabulary, the issues of phraseological internationaliza-
tion require special attention. As for the analysis of phraseological inter-
nationalization, the intermediary language may also be involved but the
original meaning of a phraseological unit may stay retained. International
vocabulary, in comparison with international phraseology, is character-
ized by a more frequent coincidence of such outward signs as their sounding
and writing are. These features are regularly observed at the phraseologi-
cal level only in borrowed phraseological units as well as in necessary par-
tial material coherence of phraseological internationalisms. Phraseological
internationalization is carried out on the facts of interlanguage relevance
of phraseological units, which is manifested not only in content but also in

form. Five main types of phraseological internationalization have been singled out: 1. Internationalisms with full phonographic similarity (sound and graphics), 2. Internationalisms with partial phonographic similarity (sound and / or graphic), 3. Isomorphic internationalisms, 4. Formal internationalisms, 5. Potential internationalisms.

References:

- Dobrovol'skij, D.** (2011). Sopostavitelnaya Frazeologia: Mezhiyazkovaya ekvivalentnost i problemi perevoda idiom. [Comparative Phraseology: Inter-language equivalency and problems of Translation of Idioms]. 219-246.
- Ramusino, C., Fabio, P., Fabio, M.** (2020). Kontrastivnaya Frazeologia. Lengviz i kalcherz in comperizon. [Contrastive Phraseology. Languages and cultures in comparison].
- Кнаппе, G.** (2004). Idioms and Fixed Expressions in English Language Study before 1800. Peter Lang.
- Кумлева, Т.** (2011). Samaya sovremenaya frazeologia frantsuskogo iazika. [The Latest Contemporary Phraseology of the French Language]. Moscow.
- Kunin, A.** (1996). Kurs frazeologii sovremennogo angliyskogo yazika. [The Course of the Phraseology of the modern English Language], 2-nd edition, Moscow: Visshaya Shkola.
- Солодухо, Э.** (1982). Problemi Internatsionalizatsii Frazeologii. Na materiale iazikov slavianskoi, germanskoi i romanskoi grup. [Problems of Internationalization of Phraseology. On the material of Slavic, Germanic and Roman groups] Izdatelstvo Kazanskogo Universiteta.
- Хамидова, Н.** (2014). Frazeologia Frantsuzskogo iazika. [Phraseology of the French Language]. Uzbekskii Gosudarstvenni Universitet Mirovix iazikov. Tashkent.
- Karosanidze, L.** (2013). Tanamedrove kartuli terminologia. [Modern Georgian terminology]. "Actual Problems of Kartvelology, II, 157-163. Tbilisi: Georgian University press. ISSN 1987-930X. <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.31468.28806>